EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 28.1.2009
KOM(2008) 869 slutlig

2008/0252 (CNS)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik

(framlagt av kommissionen)

MOTIVERING

Den förnyade Lissabonstrategin från 2005 är baserad på en treårig förvaltningscykel med integrerade riktlinjer som behandlar ekonomiska, sociala och miljörelaterade aspekter.

Medlemsstaterna utarbetar sina nationella reformprogram med strategier för ökad tillväxt och sysselsättning på grundval av de integrerade riktlinjer som antogs 2008 som en del av den andra treårscykeln av den förnyade Lissabonstrategin 2008[1] och som är giltiga fram till 2010. Kommissionens bedömning av genomförandet av arbetsmarknadsåtgärderna i de nationella reformprogrammen redovisas i utkastet till gemensam sysselsättningsrapport och i förslaget till landsspecifika rekommendationer som kommissionen antar enligt artikel 128.1 i EG-fördraget.

Bedömningen visar att struktuella reformer pågår i medlemsstaterna, vilket bidrog till minskad arbetslöshet och ökad sysselsättning i EU under 2007. På grund av finanskrisen har dock de ekonomiska utsikterna har dock ändrats kraftigt under andra halvåret 2008. Enligt prognoserna kommer sysselsättningstillväxten att minska eller t.o.m. bli negativ i EU under 2009, medan arbetslösheten kommer att öka.

Sysselsättningsriktlinjerna ger en ram för politisk vägledning och övergripande mål för medlemsstaterna och EU. Medlemsstaterna kan inom ramen för riktlinjerna fokusera på sina särskilda behov, som kan variera mellan länderna och med konjunkturcyklerna. Prioriteringarna på medellång sikt i riktlinjerna håller dock fortfarande:

– Att få ut och behålla fler människor i sysselsättning, öka arbetskraftsutbudet och modernisera de sociala trygghetssystemen.

– Att förbättra arbetstagarnas och företagens anpassningsförmåga.

– Att öka investeringarna i humankapital genom bättre utbildning och färdigheter.

I linje med den europeiska planen för ekonomisk återhämtning[2] visar den aktuella ekonomiska och finansiella krisen behovet av snabba åtgärder, samtidigt som arbetet med strukturreformerna fortsätter och man arbetar för att uppnå målen på medellång och lång sikt. Två politiska prioriteringar bör lyftas fram och bli föremål för omedelbara åtgärder: ökad anställbarhet genom åtgärder för flexibilitet och trygghet på arbetsmarknaden (flexicurity), även för de mest utsatta, samt en kompetenshöjning och bättre matchning med behoven på arbetsmarknaden. De politiska åtgärderna beskrivs i de nuvarande sysselsättningsriktlinjerna.

– Flexicurity är en integrerad strategi som syftar till att främja arbetstagarnas och företagens anpassningsförmåga och bidra till att EU kan utnyttja de möjligheter som globaliseringen ger. Vissa aspekter på flexicurity är i detta sammanhang ännu viktigare på kort sikt: förstärkta aktiveringsåtgärder särskilt för lågutbildade, bättre subventionerade arbeten och korta utbildningskurser för utsatta grupper och för dem som löper störst risk att drabbas av långtidsarbetslöshet, omskolning eller fortbildning och utveckling av ny kompetens som behövs i mindre drabbade sektorer, ett adekvat socialt skydd med inkomsttrygghet, incitament till arbete och bibehållen köpkraft samt harmoniserade anställningsavtal som innebär minskad segmentering samtidigt som man undviker risken för ”flexibla” avtal. Den sociala dialogen – ett nödvändigt inslag för att flexicurity-strategin ska lyckas – är också ytterst viktig med tanke på det aktuella ekonomiska läget.

---

[1] Rådets beslut 2008/618/EG av den 15 juli 2008 om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik (EUT L 198, 26.7.2008, s. 47).

[2] KOM(2008) 800.

– Det kommer att krävas en stor satsning på ökad kompetens på alla kvalifikationsnivåer för att hantera den demografiska och tekniska utvecklingen och utnyttja de möjligheter som övergången till en ekonomi med låga koldioxidutsläpp ger, och även för att bana väg för EU:s återhämtning i kristider. På kortare sikt är även bättre matchning av arbetssökandes kompetens och tillgängliga jobb mycket viktig med tanke på de försämrade utsikterna på arbetsmarknaden. Arbetslösa personer, även de som är särskilt utsatta, måste få möjlighet att utveckla den kompetens som efterfrågas på dagens arbetsmarknad. Prognoser för kompetensbehov är mycket viktiga i detta avseende, inte minst för att skapa förutsättningar för en ekonomisk uppgång. Offentliga arbetsförmedlingar, arbetsmarknadens parter och högskolor har en viktig roll att spela när det gäller att förutse kompetensbehoven, förbättra matchningen och se till att arbetstagarna har rätt kompetens. Initiativet Ny kompetens för nya arbetstillfällen[3] kommer att bidra till detta.

– I det här avseendet behöver kopplingen mellan sysselsättningsriktlinjerna och Europeiska socialfonden stärkas ytterligare. Europeiska socialfonden kan finansiera åtgärder som vidtas av medlemsstaterna i fråga om flexicurity och kompetens, inklusive riktat stöd till de mest utsatta grupperna i syfte att motverka den ekonomiska krisen. Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter kommer också att hjälpa medlemsstaterna att stödja friställda arbetstagare och se till att kvalificerade arbetstagare stannar kvar på arbetsmarknaden, eftersom de kommer att behövas när ekonomin börjar återhämta sig.

De övergripande målen och prioriteringarna i de nuvarande sysselsättningsriktlinjerna gäller fortfarande med tanke på den aktuella krisen och åtgärdernas och reformagendans relevans. Enligt artikel 128.2 behöver deras giltighet under 2009 bekräftas genom ett beslut av rådet, efter samråd med Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och sysselsättningskommittén.

[3] KOM(2008) XXX.

2008/0252 (CNS)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 128.2,

med beaktande av kommissionens förslag[4],

med beaktande av Europaparlamentets yttrande[5],

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande[6],

med beaktande av Regionkommitténs yttrande[7],

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande, och

av följande skäl:

(1) Den förnyade Lissabonstrategin från 2005 är inriktad på tillväxt och sysselsättning. Sysselsättningsriktlinjerna i den europeiska sysselsättningsstrategin och de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken antogs som ett integrerat åtgärdspaket, vilket gav den europeiska sysselsättningsstrategin en central ställning i uppnåendet av Lissabonstrategins sysselsättnings- och arbetsmarknadsmål.

(2) Granskningen av medlemsstaternas nationella reformprogram, som redovisas i utkastet till gemensam sysselsättningsrapport, visar att medlemsstaterna även i fortsättningen bör satsa på de prioriterade områdena, dvs. att få ut och behålla fler människor i sysselsättning, att öka arbetskraftsutbudet och modernisera de sociala trygghetssystemen, att förbättra arbetstagarnas och företagens anpassningsförmåga och att öka investeringarna i humankapital genom bättre utbildning och kompetens.

(3) Med tanke på den aktuella ekonomiska krisen bör riktlinjerna också bidra till utformningen av åtgärder för att möta de omedelbara utmaningarna i form av ökad arbetslöshet och social utestängning. På kort sikt bör politiken omfatta åtgärder för flexibilitet och trygghet på arbetsmarknaden (flexicurity) i syfte att underlätta övergångar till arbete, matchning mellan arbetslösa och tillgängliga jobb samt kompetenshöjning.

(4) I ljuset av kommissionens granskning av de nationella reformprogrammen bör inriktningen vara ett effektivt genomförande enligt tidsplanen, med särskild tonvikt lagd vid fastställda mål och referenspunkter och deltagande av arbetsmarknadens parter.

---

4 EUT C […], […], s. […].
5 EUT C […], […], s. […].
6 EUT C […], […], s. […].
7 EUT C […], […], s. […].

(5) De riktlinjer för sysselsättningen som antogs 2008 gäller i tre år, och uppdateringen av dem under de mellanliggande åren fram till 2010 bör vara strikt begränsad.

(6) Medlemsstaterna bör undersöka hur Europeiska socialfonden kan utnyttjas vid tillämpningen av sysselsättningsriktlinjerna.

(7) Eftersom riktlinjerna utgör ett integrerat paket, bör medlemsstaterna genomföra de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken fullt ut.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Riktlinjerna för medlemsstaternas sysselsättningspolitik enligt bilagan till rådets beslut av den 15 juli 2008 om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik[8] ska fortsätta att gälla under 2009 och ska beaktas i medlemsstaternas sysselsättningspolitik.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den […]

På rådets vägnar
Ordförande

[8] Rådets beslut 2008/618/EG av den 15 juli 2008 om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik (EUT L 198, 26.7.2008, s. 47).